

AMERIŠKA DOMOVINA

NO. 216

Antonia Pavlic 7-8-0
7019 - 60th Lane
Ridgewood
Brooklyn, N.Y. 11227

AMERICAN HOME

IN SPIRIT
AGUAGG ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, MONDAY MORNING, NOVEMBER 10, 1969

STEV. LXVII - VOL. LXVII

Pritisk na Douglasa naj reši Haynswortha

Grožnja s postopkom za odstranitev sodnika W. O. Douglasa naj bi pomagala doseči odobritev imenovanja C. F. Haynswortha.

WASHINGTON, D.C. — Vodnik republikancev v Predstavnikiškem domu Gerald R. Ford je pretekli petek razkril, da "na zahtevo skupine kongresnikov" proučuje možnosti za začetek postopka za odstranitev W. O. Douglasa iz Vrhovnega sodišča. Temelj takega nastopa naj bi bila povezava sodnika W. O. Douglasa z Albert Parvin ustvarovalcem iz desetih popoldne na Highland Park. pokopališče.

WASHINGTON, D.C. — Kong. G. Ford in tovariši bi sedaj po vsem sodeči radi uporabili grožnje proti sodniku W. O. Douglasu za podporo potrditvi imenovanja C. F. Haynswortha v Vrhovno sodišče. Proti Haynsworthu je cela vrsta senatorjev, pa tudi delavske unije in vodniki boja za civilne pravice.

C. F. Haynsworthu očitajo, da je kot sodnik zveznega sodišča sodil in razsojal v pravih in sporih, pri katerih je imel osebne interese kot delničar podjetij in družb, katerih spori so bili pred njegovim sodiščem. Nihče mu ne očita kakšnega pravnega prestopka, toda trdijo, da je premo občutljiv v vprašanju kriziranja interesov. Delavske unije trdijo, da jim je sovražen, vodnik boja za civilne pravice pa vidijo v njem svojega nasprotnika.

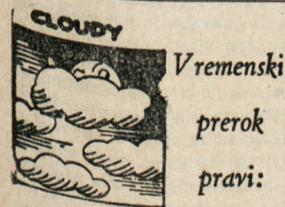
"Če je sodnik Haynsworth zavrnjen na temelju etičnih vprašanj, ki jih je postavil sen. B. Bayh, potem mora ista etična ravna veljati za vse ostale člane sodišča," je dejal kong. G. Ford. Sen. B. Bayh je vodnik boja proti potrditvi C. F. Haynswortha za zvezno vrhovno sodišče.

Poskus posrednega pritiska na Senat, da bi glasoval za potrditev imenovanja spornega sodnika C. F. Haynswortha utegne doseči prav nasproten pomen. Bela hiša se trudi na vse načine, da bi imenovanje dosegla, toda opazovalci in proučevalci položaja trdijo, da izgleda na njen uspeh niso nič kaj dobri.

V CSR se še upirajo

PRAGA, CSR. — Zveza filmskih in televizijskih umetnikov CSR je dala glavno nagrado Vojtehu Jasnyju za film "Vsi moji dobri rojaki", katerega predvajanje je Husakova vlada komaj pretekli mesec prepovedala.

Film, ki govori o razočaranju med dobronamernimi in idealističnimi pristaši komunizma, je imel redno polne dvorane obiskovalcev, dokler ga niso oblasti prepovedale.

Večina oblačno in milo. Najvišja temperatura okoli 50.

Novi grobovi

Ursula Mulej
V soboto je nenadno umrla v Mt. Sinai bolnici 80 let stara Ursula Mulej s 1218 E. 74 St., roj. v Ljubljani, od koder je prišla v ZDA l. 1909, vdova po l. 1936 umrlem možu Franku, mati pok. Francis, Pauline Kubus in pok. Rose Kozina, stara mati Sandre, Bruce-a in Kenta, prastara mati Michaela in Dawn, sestra pok. Anne Eberwein in Franciške Kovacic (Argentina). Pokojna je bila članica SNPJ št. 137, Progres. Slovenšt. št. 2 in Kluba slov. upokojencev za senklersko okrožje. Pogreb bo iz Zelenovega pogreb. zavoda na St. Clair Avenue jutri ob desetih popoldne na Highland Park. pokopališče.

Nixonov osebni stražar obtožen ropanja

LOS ANGELES, Calif. — Ronald I. Miller, 38 let stari bivši posebni agent Internal Revenue Service, ki je bil nekoč določen za osebnega stražarja predsednika Nixona, je na sumu, da je napravil vsaj šest ropov v teku zadnjih pet let.

V zvezni službi je bil od leta 1964 pa do pretekega meseca, ko so ga prijeli in obtožili, da je croopal neko trgovino za skupno okoli \$17.400. Njegov pomočnik pri tem ropu je baje že priznal svoje dejanje in bo prišel koncem tega meseca pred sodišče.

"Glas Amerike" motijo

WASHINGTON, D.C. — Od lanskega avgusta, ko so sovjetsko-satelitske vojske zasedle Češkoslovaško, so Rusi zopet začeli motiti ruske oddaje "Glasa Amerike". Ta je upal, da bodo Rusi to prej ali slej opustili. Ko do tega le ni prišlo, je "Glas Amerike" povečal na trikrat jačino svojih oddaj, da bi te predrele ruske motnje in dosegle poslušalce.

"Glas Amerike" oddaja od 2. novembra ruski program istočasno na 26 različnih valovnih dolžinah s skupno jačino 5,4 milijona wattov.

Za nove bombnike B-1 \$12 milijard!

Narodna obramba je pozvala letalske tovarne, naj predložijo načrte za novi bombnik, ki bo nasledil sedanje B-52.

WASHINGTON, D.C. — Morda se bo kdo še spomnil, kakšno hvalo so voditelji vojnega letalstva peli znanemu bombniku B-58. Sedaj so kar na tihem oznanili, da je bombnik že zastarel, ker imajo Rusi lovce, ki prekašajo ameriške bombnike. Zato bodo vse bombnike dali v rezervno, na stroške nanje, ki znašajo nekaj milijard dolarjev, bodo pa pozabili. Saj jih bo federalna inventura vodila po nabavnih stroških. Zanimivo je, da bombnikov B-58 v praktičnem vojskovanju sploh še niso dobro preskusili.

To nam pride na misel, ko bemo novico, da se vojno letalstvo resno peča z mislijo na nove bombnike B-1. Federacija je že dobila od Kongresa okoli \$167 milijardov za stroške, ki so zvezani s pripravo načrtov za novi bombnik.

V letalstvu mislijo, da bo posamezni novi bombnik stal okoli \$25 milijardov, v Kongresu se pa bojijo, da bodo stroški narasli na \$50 milijardov. Ker bi letalstvo rado naročilo 240 letal, bi to pomenilo izdelek \$12 milijardov. Pri tem niso vračunani nobeni izredni stroški, ki bi izvirali iz inflacije.

Zakaj je ta izdelek potreben? Pentagon trdi, da Sovjetska zveza dela načrte za nov bombnik na srednje daljave in da je zato neobhodno potrebno, da naša narodna obramba dobi proti njej primerno orožje. Kako samozavestni je Pentagon, pričča dejstvo, da je bilo pet velikih letalskih tovarnih že povabljenih, naj predložijo svoje načrte za novi bombnik in seveda tudi proračune stroškov. Kdaj bo zadeva prišla pred Kongres, ni znano.

Sporočajte domače vesti!

Jutri bodo glasovali v ZN o zastopstvu Kitajcev

ZDRUŽENI NARODI, N.Y. — Glavna skupščina Združenih narodov je pretekli petek končala razpravo o sprejemu rdeče Kitajske v Združene narode. Glasovanje o te bom jutri.

Albanija je skupno s 17 drugimi državami predlagala glavni skupščini, naj odzame Čang-kajskovi vladi na Formozu pravico zastopanja Kitajske v ZN in naj to pravico prizna vladi rdeče Kitajske v Peipingu. Združene države so se izjavile proti temu, ker po njihovem mnenju rdeča Kitajska še ni opustila svoje sovražnosti do Združenih narodov in ni sprejela načel, ki jih predpisuje ustanovna listina ZN za njihove člane.

Pričakujejo, da bo albanska resolucija odklonjena. Za sprejem bi morala dobiti dve tretjini glasov članic ZN.

— Reka Niagara je dolga samo 34 milj, veže jezero Erie in Ontario.

Brezposelnost na 4%

WASHINGTON, D.C. — Delavsko tajništvo je objavilo, da je število brezposelnih ostalo v glavnem nespremenjeno na 4%, na katere se je dvignilo v septembru od 3,5%. Skupno je bilo pretekli mesec zaposlenih v naši deželi izven farm 70,7 milijonov ljudi, več kot kdajkoli v preteklosti.

V zadnjega pol leta je število zaposlenih rastle povprečno 93.000 na mesec, prejšnjega pol leta po povprečno po 234.000. Prav ta padec v naraščanju števila zaposlenih kaže, da je gospodarska dejavnost začela nekoliko pojmajati.

Povprečni zaslužek v privatnem gospodarstvu je bil v preteklem mesecu \$3,11 na uro, 1c več kot v septembru. Povprečni tedenski zaslužek je znašal \$116,94, ker je znašal povprečni delovni teden le 37,5 ur namesto polnih 40. Število nadur, v kolikor v posameznih industrijah še obstoje, naglo pada.

V KAIRU SE POSVETUJEJO O UKREPIH PROTI IZRAELU

Politični in vojaški vodniki arabskih držav so se za konec tedna zbrali v glavnem mestu Egipta, da se pogovore o ukrepih proti Izraelu, ko so odklonili politično rešitev spora, predloženo po predhodnih razgovorih med Sovjetsko zvezo in Združenimi državami. — Boji ob Sueškem prekopu se nadaljujejo. — Tito v Alžirju zagovarjal predlog ZDA.

KAIRO, Egipt. — Pretekli komandosi upadajo preko prekopa v zasedeni Sinaj, izraelski pa preko prekopa in preko Sueškega zaliva v Egipt. Izraelska letala redno napadajo egiptске položaje ob Sueškem prekopu in dalje proti jugu. Včeraj so po egiptskem poročilu prvič po letu 1967 posegle v boj tudi egiptске bojne ladje. Skupina rušilcev naj bi obstajevala izraelske vojaške položaje ob morju kakih 20 milj vzhodno od vhoda v Sueški prekop. Pri letalskem napadu na rušilce naj bi ti sestrelili dve izraelski letali. Izraeli zanika vsako izgubo letal, ogled kraja napada pa je včeraj časniki pokazal, da ta ni napravil nobene škode. Izraelska letala so danes nepadla egiptске položaje ob Sueškem prekopu v odgovor na egiptski pomorski napad.

Tito drugačnega mnenja
Predsednik SFRJ Josip Broz Tito je bil pretekli teden štiri dni na uradnem obisku v Alžiriji. Na splošno je Jugoslavija v dobrih odnosih z vsemi arabskimi državami, posebno prijateljske vezi sta vzdrževala skozi leta Tito in Naser. Tito je ves čas podpiral Arabce v njihovem sporu z Izraelom. Po kratkem vojnem spopadu junija 1967 je skušal celo posredovati za mir, pa ni uspel, nobena stran ga prav za prav ni marala poslušati. Tokrat je prišel v Alžirijo prav v času, ko je postalo vprašanje miru na Srednjem vzhodu znova pereče. V razgovorih s predsednikom Alžirije Boumedjenom se je, kot izgleda iz poročila o razgovorih, Tito zavzemal za mirno politično rešitev spora, kot so jo predložile ZDA, med tem ko se je alžirski predsednik postavil trdno na stališče Naserja.

Boji se nadaljujejo
Miru na mejah Izraela že dolgo ni več, četudi uradno še vedno obstoji premirje in tega nadzirajo posebni opazovalci ZN. Streljanje preko Sueškega prekopa in preko reke Jordan je vsakdanja stvar. Egiptski

miru na mejah Izraela že dolgo ni več, četudi uradno še vedno obstoji premirje in tega nadzirajo posebni opazovalci ZN. Streljanje preko Sueškega prekopa in preko reke Jordan je vsakdanja stvar. Egiptski

miru na mejah Izraela že dolgo ni več, četudi uradno še vedno obstoji premirje in tega nadzirajo posebni opazovalci ZN. Streljanje preko Sueškega prekopa in preko reke Jordan je vsakdanja stvar. Egiptski

miru na mejah Izraela že dolgo ni več, četudi uradno še vedno obstoji premirje in tega nadzirajo posebni opazovalci ZN. Streljanje preko Sueškega prekopa in preko reke Jordan je vsakdanja stvar. Egiptski

miru na mejah Izraela že dolgo ni več, četudi uradno še vedno obstoji premirje in tega nadzirajo posebni opazovalci ZN. Streljanje preko Sueškega prekopa in preko reke Jordan je vsakdanja stvar. Egiptski

Iz Clevelanda in okolice

Lep obisk — Včerajšnja prireditev Lilije v Slovenskem domu na Holmes Avenue za 50-letnico društvenega obstoja je bila prav lepo obiskana. Veseloigra "Poslednji mož" je bila podana v splošno zadovoljstvo in veselje občinstva. Liliji k uspehi prireditvi častitamo in ji želimo še obilo let uspešnega čela v gojenju slovenske govornice besede, v ohranjanju in oživljanju slovenskega kulturnega izročila, slovenske miselnosti in narodne zavesti.

Seja — Klub slov. upokojencev za Waterloo Rd. okrogje ima jutri, v torek, ob dveh popoldne svojo redno sejo v SDD na Waterloo Rd.

Za Dom ostarelih — V spomin pokojne Kathryn Fakult je bilo darovano \$260 za Dom ostarelih na Neff Rd.

Zalostna vest — Rojak John Krofil, 12501 York Blvd., Garfield Hts., je dobil sporočilo, da mu je v Celju v Sloveniji 26. oktobra letos umrla mati Uršula Mavrič. Poleg omenjenega tu zapušča doma sinova Antona in Jožeta ter hčer Slavko.

Eden mrtev, dva ranjena — Policija je prišla štiri osebe in išče še dve v zvezi s pretepom pred Blossom Bar na 7822 St. Clair Avenue v zgodnji uri včeraj. V pretepu je bil ubit 22 let stari Larry C. Brewster, 2258 E. 81 St., ki je prišel v Cleveland pred nekaj meseci iz Mississippija.

Največji pogreb v zadnjih letih — Včeraj se je udeležilo pogreba pretekli četrtek umorjenega avtotaksija Stanleyja L. Greena preko 600 avtomobilov, od tega 500 avtotaksijev, ki so spremili svojega mrtvega tovariša na zadnji poti. Policija ima v zvezi z umorom zaprta dva fantina, katerih eden ni bil S. Greena ustrelil trikrat v hrbet, ko ju je vozil v taksiju.

Štrajk pri Revco — Farmaceuti v drogerijah Revco v Ohio so napovedali za danes zjutraj štrajk v podporo svojim zahtevam po višjih plašah.

javni tožilec Jim Garrison, ki je hotel dokazati, da je bil predsednik J. F. Kennedy žrtev zarote, pa pri tem: poskusu propadel, je pri demokratski primarnih volitvah za novo kandidacijo z lahkoto zmagal nad svojimi tekmeci. Ker republikanci tu niso posebno močni, pomeni včerajšnja zmaga, da bo Jim Garrison še 4 nova leta okrajni javni tožilec.

JERUZALEM, Izrael. — V razpravi proti Rohanu, ki je obtožen, da je razgalil možega Al Aksah, je obramba dokazovala, da ta ne more biti kriv, ker je duševno bolan in torej "neodgovoren" za svoja dejanja.

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Nixon je bil danes zjutraj na splošnem zdravniškem pregledu v Bethesda bolnici. Popoldne je napovedana seja Narodnega varnostnega sveta, ki bo razpravljala o predlogih in načrtih za razgovore s SZ, ki se začne prihodnji teden v Helsinkih.

Novemberski vietnamski moratorij in Nixonova politika

CLEVELAND, O. — Ta teden nam bodo nasprotniki vojskovanja v Vietnamu priredili novembrsko "izdajo" moratorija. Napovedali so jo že ob koncu oktobrskega moratorija, ki pa ni potekal čisto po željah prirediteljev in zato tudi hitro šel v pozabo. Ni bil čisto pozabljen do naših dni. Marsikateri volivec ni pozabil, kaj vse smo slišali na oktoberskem moratoriju in kaj vse bi se zgodilo, ako bi moratorij res dosegel svoj cilj. Da se je republikanska stranka tako dobro odrezala pri sedanjih volitvah, je nekaj pripomogel tudi oktoberski moratorij. Ne preveč, toda v politiki je tudi "nekaj" potrebno, da dobiš nad 50% glasov. To dobro vedo vsi politiki, ki imajo posla s prakso.

Po oktoberskem moratoriju so se raznesle govorice, da se je vodstvo moratorijskega gibanja sprlo med seboj. Kot je v navadi pri vseh začasnih gibanjih, nastanejo zmeraj prepirljivi, kaj se lahko obesi na cilje. Tudi voditelji moratorija so hoteli ubiti več muh z enim udarcem. O številu muh se niso mogli zediniti. Nastali so spori, prevladali so baje

skrajneži. Za vse to ve seveda tudi policija. Zato bo v Washingtonu, kjer naj bi se akcija moratorija najbolj izživljala, poleg policije in narodne garde še 28.000 rednih čet in marinov, ki bodo vsi v pripravljenosti. Policija misli namreč z vsemi sredstvi preprečiti vse izgrede, ki bi se lahko razvili iz protestnih obhodov mimo Bele hiše in drugih javnih poslopij. Poskrbljeno bo tudi za varnost v vsem mestu. Neka skupina skrajnežev namerava menda pripeljati v Washington tipične roparje in tatove, ki bi izgrede takoj izrabili v svoje namene.

Organizatorji novembrskega moratorija hočejo spraviti v Washington do pol milijona manifestantov, njihove manifestacije pa razdeliti na tri dni, četrtek, petek in soboto. O vsem tem bo ta teden dosti debate v naši javnosti. Morda celo več, kot jo moratorij služi. Vsaj v oktobru je bilo tako. Na drugi strani ni v Washingtonu čutili posebnih priprav za tako velike nastope v masah.

Vse to bi moralo repli-

kansko administracijo spraviti na misel, da ne pretirava pomena moratorija, ker gre s tem na roko ravno svojim nasprotnikom. Tak vtis je ravno napravil Nixonov govor o vietnamski vojni. Govor se je odlikoval prijetno s svojo stvarnostjo. Zameriti bi se mu kvečjemu dalo, da je pustil preveč vprašanj odprtih. To je naredilo vtis, da je Nixon hotel navezati na govor več namenov.

Očiten je bil prvi namen: podpreti republikanske kandidate pri volitvah. Ta namen se je kar dobro posrečil, saj so republikanci izredno zadovoljni z dosedanjimi uspehi.

Tvegan je poskus, naj govor tudi vzame "veter iz jader" organizatorjem moratorija. Nixon se je očitno zaveoval v sliko "kričave manjšine" in "molčeče večine". Kričava manjšina naj obsega simpatizerje moratorija, molčeča večina naj odobrava njegovo politiko.

Taka delitev naše javnosti ne odgovarja stvarnosti. Proti vojskovanju v Vietnamu je tudi marsikdo, ki mu ne pride niti na misel, da bi se vri-

nil v kričavo manjšino. Tudi v molčeči večini jih je veliko, ki so iz najrazličnejših razlogov proti vojni v Vietnamu, pa svojega prepričanja ne obešajo na veliki zvon tako, kot to dela kričava manjšina.

Da to drži, se je takoj pokazalo, ko je prišla na dan ideja o kongresni resoluciji, ki naj podpre Nixonovo stališče o vietnamskem vojskovanju. Tako v predstavnikiškem domu kot v senatu so se takoj pojavili pomisleki ne samo proti besedilu resolucije, ampak tudi proti namenu. Politikom je še zmeraj v spominu, kakšne posledice je na primer rodila znana tonkinška resolucija, ki je odobrila Johnsonovo politiko v Vietnamu.

Niso pa različna mnenja o resoluciji taka, da se ne bi dala rešiti s kompromisom, toda to se pri ameriškem načinu obravnavanja razlik v političnem življenju ne da doseči v par urah ali dneh.

O usodi resolucije mora pa stati odločitev do četrtega. Zdi se, da je za kompromisno resolucijo premalo časa. Če ga bo, bo pa to čudež v ameriški politiki. I. A.

6117 St. Clair Avenue — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 216 Monday, Nov. 10, 1969

Za Vietnamom še Laos?

Večina kritikov vojskovanja v Vietnamu kaže obenem s prstom tudi na Laos češ, tudi od tam nam grozi podobna nevarnost tveganega vojskovanja, kot jo poznamo iz Vietnamera. Namigavanje na Laos ni novo, je staro že nekaj let, pa se je do zadnjih časov le malokdo menil zanj. Šele sedaj je postalo pereče, ker se je senatni odbor za zunanjo politiko, posebno pa njegov načelnik J. W. Fulbright zagrizel v to vprašanje. Je zadevo že spravil na dnevni red odborovih sej, poročila o poteku sej se ne odlikujejo ravno s preglednostjo. Kaj je torej na stvari?

Naša politika se je za Laos začela zanimati šele takrat, ko je vse kazalo, da bodo francoske čete zgubile bitko za Vietnam, Laos in Kambodžo in se je pokazala nevarnost, da bodo vse skupaj dobili komunisti v roke. Takrat se je začel boj za francosko nasledstvo, končal se je s kompromisom: komunisti so dobili severni Vietnam, južni Vietnam naj pa sam odloči, kaj hoče biti. Laos in Kambodža naj bosta neodvisni nevtralni državi, ki naj uživata vsaj na papirju jamstvo za svojo samostojnost in nevtralnost. V mednarodnih pogodbah o obeh državah je bilo tudi predvideno, kdo sme Laos in Kambodžo podpirati, v katere nameme in kako. V duhu teh pogodb je Amerika dobila pravico, da pomaga Laosu pri obrambi njegove neodvisnosti z dobavami orožja in municije ter vojaškimi strokovnjaki, ne pa s četami in udeležbo v aktivnem vojskovanju.

Naša administracija se teh pogodb drži še danes. Ne daje Laosu ničesar, kar ne bi bilo dovoljeno po pogodbah. O plačevanju teh dobav pogode ne govorijo, to je prepričano meddržavnim pogajanjem. Zato dobiva Laos še danes orožje in municijo, pa tudi vojno letalstvo, kolikor ga potrebuje za obrambo svoje samostojnosti. To je še pred kratkim potrdil sam laoški ministrijski predsednik Suvana Fuma. S te strani nam tudi komunisti ne morejo nič očitati, kar bi se dalo dokazati.

Na drugi strani vladajo v Laosu nenavadne razmere, ki jih je ustvarila politika laoških komunistov. Sedeli so v laoški skupni nevtralni vladi. Ker tam niso dosegli svojih ciljev, so se odcepili, odšli na sever dežele in tam začeli državljansko vojno proti zakoniti centralni vladi. V tem pogledu so jih močno podpirali in jih še podpirajo severovietnamski komunisti. Splošna je namreč sodba, da bi se bilo vojaško gibanje laoških komunistov že davno razlezlo, ako ga ne bi držali pri življenju vietnamski komunisti. Ravno zato je komunizem postal nevaren za Laos, kajti nevtralne in vladne čete kljub ameriški materialni podpori niso zmeraj kos rdečim upornikom.

Sila kola lomi, to je kmalu spreviedela naša politika v Laosu. Ako imajo laoški komunisti pravico dobivati pomoč iz Vietnamera, zakaj ne bi Laos smel iskati kje druge svoje pomoči, ki jo velike države ne morejo dati, ker jim to preprečujejo mednarodni dogovori o Laosu. Razmišljanje o tem je kmalu pokazalo na nekatera bojovita laoška plemena, med njimi na največje Meo. Ti sicer ne osporavajo, da živijo v laoški državi, pa vendar dajo veliko več na svojo plemensko pripadnost in zvestobo. Ta plemena bi morala laoška vlada sama organizirati sebi v pomoč, pa za to ni bila sposobna.

Zato se je tega posla morala lotiti naša CIA (Osrednja obveščevalna služba). To je desna roka naše federalne administracije za vse posle, ki v uradnem svetu veljajo za več ali manj "umazane" in večkrat tudi so. CIA dela vse, snuje tudi zarote, organizira upore, ruši vlade, vpliva na politične stranke, se torej meša v notranje posle tujih držav, kamor se uradna Amerika ne sme. To so dobro znane stvari, ki se nad njimi nihče ne škandalizira, akoravno jih vsakdo ne odobrava. So to vohunski posli v najširšem pomenu besede in morajo po svoji naravi ostati tajni. Zato je tudi postavka o federalnem proračunu zavita v popolno temo. Še Kongres ne dobi dosti informacij o njej, kaj šele politična javnost.

V naši administraciji nihče ne taji, da se CIA močno zanima tudi za Laos. Tam je med bojevitimi plemeni severno od Vientiane dobro znana, seveda ne pod pravim imenom. Tam je tudi organizirala odpor proti komunistom, laoškim in vietnamskim. Komunisti dobro vedo, da so ta plemena nevarni nasprotniki, ki pa radi svoj pogum tudi prodajajo. Ker ga komunisti ne morejo plačevati z dolarji, plemena rajše prehajajo na stran CIA. So govornice, da CIA potroši zanje letno do \$150 milijonov. O vsem tem uradno ni nikjer nič napisano. Vendar so časnikiarji o vojaških akcijah plemena Meo že toliko pisali, da se da težko kaj novega dodati. Malo je le znanega, kako in koliko podpirajo naša vojna letala vojaške akcije plemena Meo.

Zdaj se je v vse skupaj vtaknil senator Fulbright in očitata administraciji, da o teh poslih ni sproti obveščala Se-

nata in da se iz zveze med CIA in Meo plemenom lahko razvije taka ameriška obveza napram Laosu, kot jo imamo sedaj napram Vietnamu.

Mislimo, da ima strah senatorja Fulbrighta prevelike oči.

Najpreje nimamo v Laosu nobenih čet in nobenih vojašnic in tudi ne nobenih vojaških postojank. Tistih par zasilnih letališč za helikopterje in transportna letala je bolj podobno travnikom kot vojaškim letališčem, to trdi večina dopisnikov, ki so vse to videli na svoje oči.

Ko bo državljanske vojne v Laosu konec, bodo plemena preko noči vse razgrabila in porabila zase. Naše zgube pri tem bodo malenkostne v primeri s tem, kar bomo morali pustiti v Vietnamu, ko se od tam umaknejo naše čete.

V Laosu tudi ne bomo pustili za seboj nobenih uradnih obvez, morda bomo plačali nekaj odškodnine zvestim plemenom, ki so nas tako dolgo podpirali.

Z laoško vlado ne bo sploh nobenih obračunov, kajti s plemeni se zaupniki CIA pogajajo naravnost in ne preko laoške vlade. Kar bo treba obračunati z laoško vlado, bodo samo neplačane dobave vojnega materiala, tega pa ne bo veliko v primeri s tem, kar ga bo ostalo v Vietnamu.

Nevarnosti, da bi se zapletli v podobno zagato, kot smo sedaj v njej v Vietnamu, ni torej nobene. Seveda pa lahko nastopi, ako bi naša dežela začela podpirati Laos na novi obsežnejši podlagi, na kar pa nihče niti ne misli.

BESEDA IZ NARODA

Iz zadnjih dni življenja škofa Gregorija Rožmana

CLEVELAND, O. — Dne 26. oktobra 1959 je bil škof dr. Rožman sprejet v bolnišnico sv. A-leša v Clevelandu. V sredo, 11. novembra 1959, je bil operiran. Škofov osebni zdravnik je bil dr. Franc Jelerčić; operiral pa ga je urolog dr. Nuckolls. Po operaciji se je le nekajkrat zavedel. Govoril je z veliko težavo; največ s Fathrom Julijem Slapšakom, ki je bil vsak dan vsaj po enkrat pri njem. Vsa clevelandska slovenska katoliška skupnost je v tistih dneh zelo prosila Boga, naj ji ohrani še nekaj časa škofa pri življenju in zdravju. Vsi smo nestrpnno čakali, kdaj se bo bolniku zboljšala pooperacijsko stanje. V nedeljo, 15. novembra, v prvih popoldanskih urah sem bil še pri njem v bolnišnici. Zelo težko je dihal in od časa do časa hudo zastokal. Po sodbi Fathra Slapšaka je bilo škofovo stanje prej slabše kot boljše. Tudi bolniška sestra je bila tega mnenja.

Zadnji od slovenskih duhovnikov, ki je bil v bolnišnici pri škofu, je bil Father Jožef Godina. Malo pred deseto uro v nedeljo, 15. nov., je to bilo. Preden je odšel, je bolnega škofa še blagoslovil. — Opolnoči je bolniška sestra poklicala k škofu bolnišničnega duhovnika Fathra Roztasa. Vendar to še ni bila zadnja škofova ura. Ob 3. uri zjutraj v ponedeljek, 16. novembra, je bolniška sestra spet poklicala Fathra Roztasa. In tedaj mu je ta med molitvijo za večno zatisnil oči. Škof Rožman je umrl. Father Roztas je rekel: "Umril je svetnik!"

Clevelandski nadškof Hoban, danes že tudi rajni, je izjavil, da naj bo Rožmanov pogreb takšen, kakršnega si žele Slovenci. Duhovniki pri Sv. Lovrencu so odločili, da bo škofovo truplo ležalo do pogreba, v soboto, 21. novembra 1959, v slovenski cerkvi sv. Lovrenca v Newburghu; pogrebna sv. maša pa da bo v clevelandski stolnici sv. Janeza. V času Rožmanove smrti ni bilo v Clevelandu nobenega škofa. Bili so vsi na škofovski konferenci v Baltimoru. V petek, 20. novembra, se je malone ves ameriški škofovski zbor udeležil dedikacije nove bazilike Brezmadežne v Washingtonu. Takoj po tej cerkveni škofovski slovesnosti sta škof Krol, danes kardinal in nadškof philadelphijski, in nadškof Hurley, bivši papeški predstavnik v Belgradu, takoj hitela v Cleveland na pogreb škofa dr. Rožmana. Škof Krol je imel pogrebno mašo, nadškof Hurley pa je opravil druge pogrebne obrede. Obredom je prisostvoval tudi takratni clevelandski pomožni škof Begin. Po maši je pridigal msgr. Alojzij

Baznik, tedanji župnik pri Sv. Vidu.

Iz clevelandske stolnice so še isti dan truplo rajnega škofa prepeljali v Lemont, na ameriške slovenske Brezje. Tam je škofovo truplo ležalo vso nedeljo do ponedeljka, 26. novembra 1959, zjutraj v kapeli Marije Pomagaj, ko je bilo nato po sv. maši zadušnici pokopano na pokopališču slovenske frančiškanske družine v Lemontu. Tam sedaj čaka večnega vstajenja.

J. S.

Kaj je novega pri Triglavu

CLEVELAND, O. — V nekaj mesecih smo izgubili več prijateljev našega zbora in rednih obiskovalcev njegovih nastopov. Redno je prišel Frank Rakovec iz Euclida in Rose Hofner (Stepic), pa 98-letna Urška Korenčan z W. 97 St. Ceprav je bila v visokih letih, je v veliko hodila peš in je rada obiskovala prireditve, kjer je bilo petje. Živela je pri hčeri Paulini Hunter, nekaj časa pa v zavetišču za ostarele.

Srečno je prestala operacijo naša pevka Vlasta Radišek iz Euclida. Želimo ji skorajšnjega okrevanja in da bi bila kmalu med nami. Jo pogrešamo. Tako je naš zbor doletela bolezen kar pri treh altih. Marie Pivik se že počuti boljše in bo kmalu na vajah. Jaz se počutim kar dobro.

Naš nekdanji pevec Albin Kljun se je hudo ponesrečil ob padcu v jarek na svojem svetu. Je moral v bolnico.

Naša pevka Pat Closs je bila 24. oktobra v Cleveland Press, kjer je kazala, kako okusne kumacire in želatino zna pripraviti. Cestitamo!

Prireditev in zabav je veliko vseh vrst, tudi koncertov. Naš zbor nastopi samo enkrat na leto, prvo nedeljo v maju.

Iz Zirov mi pišejo, da razstavlja v New Yorku svoje slike moj sorodnik Jože Peternel. Rad bi videl, če bo o tem kaj v časopisju. Bi rad čital. Ni pisal kdaj in kje je ta razstava.

V Zireh so po dolgih letih postavili novo župnišče, na rajake se obračajo za pomoč, da bi lažje krili stroške.

Anna Jesenko

Zbor Jadran vabi

CLEVELAND, O. — Vsi rojaki in rojakinje ste prijazno vabljeni na prireditev pevškega zbora Jadran: na večerjo s petjem in plesom. Za to svojo prireditev je zbor najel obe dvorani Slov. delavskega doma na Waterloo Rd. za soboto, 29. novembra.

Večerja bo v "družinskem slogu" in bo na razpolago od 6.

do 8. Potem bodo nastopili pevci in pevke v mešanem zboru, moški zbor in solo Angie Zabjek. Nato bo prosta zabava, v zgodnji dvorani pa ples, za katerega bo igral orkester Pecon-Trebar.

Vstopnice so na razpolago pri vseh članih Jadrana po \$3.50 za osebo. Vse prijatelje zbora vabimo, da si jih čim prej nabavijo. Pridite vsi, ne bo vam žal! Zbor Jadran deluje v kalinivdski slovenski naselbini že 49 let. Brez dvoma zasluži vso podporo rojakov in rojakinj in ni treba posebej omenjati, da za službi, da za to njegovo prireditev napolnino obe dvorani.

Na svidenje 29. novembra v SDD na Waterloo Rd.!

Ann Dekleva

Vsega so krivi politiki

BUENOS AIRES, Arg. — "Politiki so prepustili slovenski narod na milost in nemilost sovražniku," tako je bilo nedavno zapisano v eni izmed slovenskih zdonskih revij. Zdi se nam potrebno, da k tej trditvi zapišemo nekaj besedi.

Trditi, da so slovenski politiki prepustili slovenski narod na milost in nemilost sovražniku, ali pa, da "so ga med vojno in revolucijo prepustili svoji usodi", je navadna izmišljotina, če to trdi nekdo, ki razmer doma med revolucijo ne pozna, če to trdi nekdo, ki te razmere pozna, potem pa je to zlobnost, porojena iz političnega sovraštva.

Nepriistranska zgodovina bo ugotovila, da so slovenski politični delavci takoj po nemškem napadu na Veliko noč 1941 postavili vse svoje moči v službo domovine.

Spomnimo se dr. Marka Natlačena, ki je v tistih viharnih časih, ko ni bilo nobenega stika več z vlado v Belgradu, ko je bila jugoslovanska vojska v razsulu, ko so si naši narodni sovražniki delili našo zemljo in ko so komunisti te razmere izrabili za svojo revolucijo, storil vse, kar je bilo v njegovi moči, da prepreči, ali vsaj zmanjša nesrečo, ki je zadela slovenski narod. Storil je tudi odločen korak, da je sprejel mesto v posvetovalnem organu (Consulta) italijanske pokrajinske vlade, v globokem prepričanju, da more tako koristiti slovenskemu ljudstvu. Ko je videl, da ga skušajo Italijani izigravati, je pogumno izstopil iz tega organa. Prav tako pogumno je z vso svojo moralno avtoriteto nastopil zoper komunizem in je bil zato tudi umorjen. Ko se mnogi drugi, ki danes mečejo blato na slovenske politike, niso pojavili na bojišču zoper komuniste, je najvišji politični predstavnik Slovencev že preli krmi za svoje ljudstvo

Spomnimo se tudi na dr. Albina Šmajda, vodilnega slovenskega politika med vojno in revolucijo. Od tiste usodne Velike noči 1941 pa do svoje smrti v l. 1945 je bil noč in dan na nogah. Prepotoval je vso Slovenijo, iskal stike, zveze na vse strani, organiziral protikomunistično borbo, hodil po skrivnih potih na Gorenjsko in Primorsko, pomagal ustanovljati jedinice Slovenske legije in Vaških straž, iskal zanje oficirje itd. Tudi on je — kakor dr. Natlačen in mnogi drugi — bil umorjen po komunistih.

Isto lahko zapišemo o tretjem vodilnem slovenskem politiku prof. Mirku Bitencu. Ko se je rešil nemškega ujetništva in prbežal v Ljubljano, je takoj prevzel vodstvo Slovenske legije, stopil v Domobranstvo ter vse sile posvetil protikomunistični borbi na vojaškem in političnem področju in bil zato ubit od komunistov.

V vrsto političnih delavcev, ki so šli takoj na delo v obrambo slovenskega naroda pred komunizmom, spada tudi Ivo Peršuh, ki so ga komunisti umorili dne 26. maja 1942, to je na isti dan

kot prof. Lamberta Ehrlicha. Naj omenimo dalje zverinske pobite in umorjene župane in politične delavce: Brulca Franca, Bastiča, Hrena Franca, Pogačnika Feliksa, Strupeha Antona, Sterleta Valentina, Vidriha, Mauererja, Straha Franca itd.

Našteli smo samo nekaj politikov, ki so prelili svojo kri za domovino. Lahko bi jih našli še mnogo in mnogo, ki so od vsega početka posvetili vse sile protikomunistični borbi. Naj v tej zvezi spomnim na člane Slovenske zveze in pozneje Narodnega odbora za Slovenijo, člane izvršnega odbora Slovenske ljudske stranke, poslance, župane, odbornike krajevnih organizacij, odbornike mladinskih edinic, vodstvo Slovenske legije, ki so takoj, ko se je pokazal sovražnik, stopili na branik domovine.

Tudi vodilni politiki drugih strank so storili svojo domovinsko dolžnost in premnogi so jo zapečatili s svojo krvjo ali v borbi s komunisti ali pa v koncentracijskih taboriščih (socialist Frankar, člana demokratske stranke Avgust Praprotnik in Ivan Pucelj in dr.).

Tudi je prav, da v tej zvezi omenimo, da so prvo vojaško organizacijo — Slovensko legijo — ustanovili politiki; da so delo pri Vaških stražah tajno koordinirali politiki in so mnogi to delo plačali s svojim življenjem (Malover France, Duhovnik Tone, Finec Milan, Majdič Fortunat in dr.).

Vprašamo, ali je na mestu, pravično in pošteno, da se danes — 25 let po vetrinski tragediji — meče kamenje na slovenske politične delavce, ki so podobno kot slovenska duhovščina s svojim škofom na čelu, dijaki, kmečko ljudstvo in drugi stanovalci in sloji po vseh svojih močeh vršili svojo domovinsko dolžnost. Če kljub vsemu trudu slovenskim politikom doma in zunanji ni uspelo rešiti Slovenije iz krepeljv komunizma, niso tega krivi slovenski politiki, ampak je tega kriva mednarodna politika, tista politična zapletenost Angležev in Amerikancev, ki je rdečemu molohu zmetala v žrelo cele narode, ujetnike, protikomunistične borce, tudi žene in otroke, samo da ugodijo komunističnim apetitom po krvi svojih nasprotnikov.

Bodimo vendar pravični do vseh — tudi do slovenskih političnih delavcev.

Rudolf Smersu

"Slovenski Job" — s. Bernadeta Novačan

KANSAS CITY, Kans. — "Naš slovenski Job je dotrpel," nam je večkrat obiskal s. Bernadeta v Petrovčah. Na praznik ljubljenske svojega Srca, 17. oktobra 1969, je prišel Gospod po svoji nevesti. Ni prišel kot tat — sestra je s hrepenjem čakala njegovega obiska — zadnjega. Z gotovostjo je slutila njegovo počasno bližanje in se otroško veselila trenutka, ko se bo na veke združila z Njim, ki mu je v zorni mladosti posvetila svoje srce in Mu obljubila zvestobo do zadnjega trenutka življenja. Njena svetilka je bila napolnjena z oljem dobrih del — lahko je takoj brez oklevanja sledila božjemu klicu: "Pridi, nevesta, in sprejmi krono, ki si si jo spletala med mladino in s potrpežljivim prenašanjem svojega trpljenja..."

Upamo, da je bila smrt naše drage sestre res taka, kot nam jo slika domišljija, da je bil njen odhod v večnost njeno najlepše tostransko doživetje in začetek gledanja Boga. Ker je vsled sklepne revme ohromela in si ni zadnje leto mogla nič pomagati, je silno želela, da bi mogla hoditi. A je bila popolnoma vdana v voljo božjo in se tolažila z mi-

slijo na nebesa. "Veš, kaj bom počela v nebesih? Najprvo bom seveda pozdravila Jezusa, Marijo, sv. Jožefa in Bernardko. In potem bom tekala po nebeskih livadah. Ker je sedaj moja največja želja hoditi, vem, da mi jo bo Bog izpolnil v nebesih — saj On izpolni vse želje nebesčanov."

In še to je nekoč zapisala: "Samo za Boga hočem živeti in iz ljubezni do Njega trpeti." In sedaj, ko je s telesom slekla tudi svojo ohromelost, doletelo mučeništvu neprestanih in neznosnih bolečin, upamo, da že teka po nebeskih livadah. Kot Mala Cvetka, ki je bila vse njene življenje njena vzornica, je med smrtnimi mukami še obljubila svoji sestri usmiljenki, da je ne bo pozabila v nebesih.

V življenju je poskušala hoditi po "mali poti otroštva", kot jo je hodila Terezika. S. Bernadeta je bila sončni otrok. Nežna duša, pesniška, srce iz voska, polna idealov. A kot Terezika je bila tudi ona, kadar je šlo za principe, odločna. Imela je železno voljo, ki ji je pomagala prek ovir. Ko si je zlomila pri padcu obe koleni — pred dvema leti — ji je njen kirurg (njen nekdanji učencec) — dejal, da ne bo več mogla stopiti na noge. S pomočjo bergelj, podpore sester, se je zopet naučila hojiti. Zdravnik je občudoval njeno vztrajnost in voljo. Delala je skoro do zadnjega. Učila je dijake angleščine, nemščine in italijanščine še, ko ni mogla niti jesti sama brez pomoči sester. Angleščino je tako dobro obvladala, da jo je tudi govorila in pisala.

Ko je še mogla držati pero v rokah, je prestavila iz nemščine v slovenščino "Življenje Marije" po vidnihj Katarine Emerich. Silno je želela, da bi naši ljudje malo več vedeli o Mariji, ker so evangeliji tako skopi glede nje. Morala se je vdati in doprinesiti žrtev, da ni doživela tiska knjige. "Marija ve, zakaj sem prestavljala. Naj napravijo z rokopisom, kar hočejo," je pripomnila razočarana. Zadnje leto je napisala zgodovino slovenske province Šolskih sester. To delo ji je izpolilo še tisto malo telesne moči, kar jo je še imela. To smo pa že čitale, ker je delo izšlo v spominski knjigi naše kongregacije. Je res delo ljubezni — saj je vsaka črka bila napisana s trudom, do izčrpanosti. Ne vemo, če ji je prišlo v roke, ko je še živela. Smo ji nameravali pisati in ji čestitati, pa nas je prehitela s svojim odhodom v večnost.

Pepci Novačan je tekla zibelka v Zadobrovi pri Celju. Materka ni poznala, ker ji je umrla v njeni detinski dobi, a vzgajala so siroto njene tri starejše sestre. V vsaki je imela ljubečo mater — res čudež, da je niso razvadle. Bila je ljubljenska vseh bratov, šest jih je bilo. Njena posebna ljubezen je bil "Tone", kadar je prišel domov na počitnice; ohranila jo je vse življenje.

Dr. Anton Novačan, slovenski pesnik in pisatelj, je bil advokat. Pozneje je stopil v diplomatsko službo in bil poslanik v raznih mestih Evrope. Velik rodoljub — a brezverec. Druga svetovna vojna ga je dobila v Rimu; bil je ujetnik v Palestini, kjer je "našel Boga" in vera je zopet zagorela v njegovem srcu. S. Bernadeta je po njegovi smrti la njegove čevlje kot spomin na dragega brata. Prav gotovo so njene in njene sestre Konzolate molitve in žrtve izprosile milost spreobrnenja Tona etu. Drugi bratje so se poročili, eden je umrl. A vse člane svoje družine je s. Bernadeta nosila zapisane v svojem srcu.

Posebna vez ljubezni jo je priklepala na njeno sestro Konzolato, usmiljenko, ki jo je pridno obiskovala ob nedeljah — (Dalje na 3. strani)

F. S. FINZGAR:

POD SVOBODNIM SONCEM

Cirila se je stisnila k njenim nogam in z zvestimi očmi motrila Ireno.

"Zakaj je žalostna moja prejasna? Obiskal te je Krist s svojo ljubeznijo, a radosti ni na tvojem licu?"

"Cirila, ti ne veš, kaj se je zgodilo, ko si bila odsotna. Pogledaj in preberi!"

Pokazala je s prstom na tla, kjer je bilo poteptano Azbadovo pismo. Sužnja je segla po njem in naglo brala.

"Ne zaupaj, prejasna! Azbad je slepar!"

"In stric Rustik?"

"Stric Rustik—" je ponovila sužnja.

"On gori za Bizanc. Če me odpošlje na dvor? O, Cirila, kako strašna bo osveta despojne!"

"Ne boj se, prejasna! Krist, Vsevladar, te je otel iz Bizanca, otme te iz Topera, ako Azbad ne laže. Toda on laže. Nastavil ti je zanko. Stric te ljubi in te ne izroči dvoru."

"Da bi mogla verjeti tvoji sodbi! Moje srce sluti grozo!"

Cirila je sklenila roke k molitvi. V njenih žarečih očeh je kipelo od svetega upanja. S skribnostnim glasom je začela izrekati božje obljube pravičnikom, kakor jih je brala v psalteriju: "Kdor prebiva pod varstvom Najvišjega ga bo obdal s ščitom. Izpeljaj ga bo iz

zanke, ki so mu jo nastavili. Ne-poškodovan pojde preko haziliskov in njegova peta bo poteptala leva in drakona."

Irena se je dotaknila prvega pečata na pismu. Počil je vosek, dotaknila se je drugega, svilen vravca je zdrsnila s pergamenta, prsti so se ji tresli, vsa duša ji je obvisela na lepih črkah, katere je pisala spretna trgovčeva roka.

Sužnja je utihnila: gibale so se samo ustnice v molitvi, njeni pogledi so s strahom in upanjem viseli na očeh gospodarice, ki je pričela brati.

"Prejasna dvorjanica, ljubljena hčerka Irena!

Umrl sem, utonil v toperskih vodah s svojo najboljšo ljubljeno, prekrasno jadrnico. Na dnu morja mi stavi ona nagrobnik, in jaz šepetam nanj napis: Epafroditus in pace et in Christo. V miru počivaj trgovec Epafrodit! Živi pa naj oče Irene in Izroči dvoru."

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

ST. FERDINAND PARISH
6 ROOM HOME
New furnace, central air-cond.,
crptg. Many Extras. \$29,500 —
By owner. PE 6-1166
(216)

MELROSE PK. — Winston Pk. 250
Silver Lane. 3 bdrm. 2 1/2 ba., tri-
level, fam. rm. 2 c. gar. fin. bsmt.
gas ht., marble foyer. Asking low
\$40's. By owner. FI 5-4185
(216)

VILLA PARK—71x165 ft. lot. Rm.
to romp. Extra lge. 3 bdrm. hme.
w/sep. din. rm., 3 baths, full bsmt.
Best of all apt. upstairs. Immed.
poss. Terms. \$26,500. Taxes \$500.
641-5922
(216)

BUSINESS OPPORTUNITY

RETAIL SHOE STORE
For Sale by retiring owner. Long
estab. 471 Roger Williams Ave.
Highland Park 432-0718
(216)

GROCERY STORE — By Owner
Bus. & Bldg. w/liv. qtrs. Extremely
gd. loc. Rare oppty. for someone
who has initial investment.
For more info. call 453-3515
(216)

HOUSEHOLD HELP

HSKPR. — SLEEP-IN
Private accommodations, w/congen-
ial couple. Schl. teacher & execu-
tive husband. 2 teenage girls. Wil-
mette. Recent gd. refs. reqd.
Call aft. 5 pm — AL 1-1804
(216)

MALE HELP

GROW WITH US!

Processors — Inspectors Coaters — Slitters

Opportunities for experienced and trainees with rapidly expanding manufacturer of precision magnetic tape, has immediate openings for neat, alert, conscientious individuals for first, second and third shift operations.

NEW PLANT IN PICTURESQUE SETTING
ON THE JOB TRAINING
EXCEPTIONAL COMPANY PAID BENEFITS
WAGE COMMENSURATE WITH EXPERIENCE

Interested . . . ? Write or phone our Industrial Relations Dept.

BASF SYSTEMS INC.

Crosby Drive, Bedford, Mass. 01730
Phone (617) 271-4000

An Equal Opportunity Employer

(218)

toka! Umrl sem Bizancu, umrl dvoru, da živim samo tebi in tvojemu vrlemu junaku, kateremu dolgujem življenje. Ko bi njega ne bilo, bi bile moje kosti že davno sprhnele pod mrzlim Hemom. Irena, hčerka moja — tako te bom poslej nazival —, obilno me je blagoslovil Bog in jaz mu bom hvaležen s tem, da ščitim tiste, katere preganja peklenški zmaj na bizantinskem tronu. Sprejel sem boj; izvojujem ga do konca.

O, koliko solza sem videl v provincah, kjer izžema despotova roka živo kri iz teles ubogih podanikov! Po zidu cerkve svete Sofije se cede krvave srage narodov, iz biserov se blestijo solze. Božja Modrost se ne veseli darov, ki se jih drži kri ubogih. Prišli bodo vek in gledali bodo grozno preklestvo nad stavbo, katero zida oholost sebi, ne Bogu. Večja bo sramota hiše božje, kakor je bila sramota jeruzalemskega templja.

V duhu te gledam, ko bereš te vrste, kako ti drhti nežno telo v trepetu in grozi. Ne boj se! Krog mene ni izdajalec. Glasno lahko preklinjajo v Atenah moji prijatelji Bizanc — naše kletve ne segajo preko morja do Propontide, Tudi pričujoče pismo izročim v varstvo zvestega Numide, ki si da prej iztrgati živo srce iz prsi, kakor bi dovolil nepoklicanemu pogled v pismo. Jutri odpotuje na kupčijski ladji mojega prijatelja v Solun. Tam biva Spiridion, evnuh, trgovec. Ti se čudiš! Čudi se, pa ne plaši se. Tudi njemu lahko brezpogojno zaupaš. Kupil si je z mojim denarjem hišo in začel trgovino. Izdajstva se ni bati. Strah pred mukami in smrtjo mu veže grlo. Zakaj brez njegove pomoči bi bil težko otel Iztoka in to na dvoru vedo, ker je tisto noč izginil. Njegovo grozno slo za denarjem pa utešijo moje polne skrinje zlatih bizantincev. Velel sem mu iti zato v Solun, da je blizu tebe. Ko bi slutila najmanjšo nevarnost, beži iz Topera in se skrij pri Spiridionu. Sicer upam na strica, ki te gotovo ljubi. Kdo bi te ne ljubil, angel! Kljub temu pa nisem brez strahu. Trgovci trdijo, da je stric strog in okrušten prefekt, da gori za despota, da je slavohlepen, in to je nevarno zate. Bodi previdna!

Jaz bivam sedaj blizu akropole. Na areopagu žalujejo modrijani, ker je Justinijan zaprl vse stare modroslovne šole in zapretil ostro kazen vsem, ki prekršče ta zakon. Plato in Aristotel se dolgočasita, ker ni učencev, da bi se zbirali krog učiteljev. Vse čuti, kmet in učejak, težko roko despotovo. Nebo že mora pesti bič za takega vladarja. In glej, hčerka moja, neke slutnje so se vgnezdile v mojo dušo! Noč in dan mi govori čudoviti orakelj v prsin, da je Krist pozval barbara Iztoka, ki naj udari na one, kateri skrunijo blagovest z dejanjem in življenjem.

Junak, kakršen je on, dvigne narode onstran Donave in prihrumi nad mesto, da se maščuje za krivice. Veruj, da se bližajo dnevi, ko boš trpela in trepetala zanj. Toda zaupaj! Epafrodit ne leže v grob, dokler ne vidi združenih onih dveh, kateri mu je izročila usoda v varstvo.

Da izvršim to nalogo, se napotim čimprej v Solun. Moje staro srce se je ogrelo ob vajini ljubezni. Brezmejno hrepenim po tebi. Bodi srečna, bodi zdrava! Upaj nanj, ki je vreden tvoje ljubezni. Iztok te ne pozabi nikdar! Da bi le slutil, kje si, prišel bi bil že pote. Toda v noči, ko sem ga iztrgal iz zob leopardinje, sem mu prisegel, da te čuvam jaz in da te jaz izročim njemu.

Ali je že prišel čez Donavo? Nisi čula ničesar o tem? Nadejam se, da ti že veš. Do mene še ni dospelo poročilo. Toda prepričan sem, da se je otel. Zakaj konji so bili nedosegljivi. Končavam. Od tod ne dobiš

več pisma. Vidva se v Toperu ali Solunu. In tedaj bo najina radost velika.

Pozdravlja te

tvoj oče Epafrodit.
Ko prebereš pismo, sežgi ga nemudoma. Niti trenutek ne sme biti shranjeno pri tebi."

Ko je Irena prebrala list, so postale njene globoke oči vlažne. Vse lice ji je bilo razpaljeno, prsi so se dvigale v veselem razburjenju, prišla je Cirilo za glavo in dvignila k sebi ter jo strastno objela. Sužnja se ji je iztrgala, razplakala se od veselja, pokleknila pred podobo Bogorodice in objubila pet strogih postov v zahvalo, ker se je v zrađovala njena gospodarica.

Irena pa je takoj v sveti pokorščini prižgala ob svetilki dehtečo plamenico in uničila pismo. Pepel je skrbno zbrala in ga spravila v srebrno pušico, ki si jo je obesila na zlati verižici krog vratu in jo čuvala kakor

svetinjno.

Tri dni nista govorili Irena in Cirila drugega kakor o Epafroditu in Iztoku. Šepetaje sta izgovarjali imeni pod terebinto na vrto, zvečer poklekali pred ikono Bogorodice in prebirali psalter. Le včasih se je dvignil strah pred prihodom Rustikovic. Ali to je bila samo drobna meglica, ki je hipoma preminila pod soncem sreče.

Na večer tretjega dne so zaznali signali prefektov povratka. Irena je hitela stricu naproti v atrij in velela prižgati luči.

Rustikovo lice je bilo mračno in utrujeno. V Bizancu je ponočeval, iztrošil s prijatelji mnogo denarja in pot ga je tudi zmučila. Irena se je preplašila mrkega pogleda. Rustik je ni sprejel prijazno, ni segel po njeni roki, da bi jo potegnili k sebi in poljubil na čelo kakor sicer.

(Dalje prihodnjič)

NOVEMBER

So	Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29

KOLENDAR društvenih prireditvev

NOVEMBER

15. — Klub upokojencev v Newburghu priredi letni banket v Slovenskem narodnem domu na E. 80 St. ob 5. uri pop. Igra Zabak orkester.

15. — Belokranjski klub priredi martinovanje v SND na St. Clair Avenue. Igrajo "Veseli Slovenci".

16. — Pevski zbor Jadran pada v SDD na Waterloo Rd. svoj jesenski koncert.

16. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi komemoracijo ob 10. obletnici smrti blagopojnega škofa dr. Gregorija Rožmana ob 3.30 popoldne v avditoriju Sv. Vida.

22-23. Letni puranski festival fare sv. Vida v farni dvorani.

23. — Fara Marije Vnebovzete priredi Zahvalni festival v šolski dvorani. Od 3 pop. do 9 zvečer.

29. — Pevski zbor Jadran priredi v Slov. del. domu na Waterloo Rd., večerjo s sporedom in plesom. Igra Pecon-Trebar orkester. Začetek ob šestih.

30. — Pevsko društvo Planina priredi koncert v Slovenskem narodnem domu na Maple Heights. Pričetek ob 4. pop.

DECEMBER

7. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi MIKLAVZEVAJNE.

7. — Moški pevski zbor Slovan pada svoj jesenski koncert v SDD na Recher Ave. Začetek ob štirih popoldne.

14. — Društvo sv. Jožefa št. 169 KSKJ priredi ob treh popoldne božičnico v Slov. domu na Holmes Avenue.

20. — Društvo Sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ priredi božičnico v Družabni sobi Farne dvorane sv. Vida. Začetek ob 2. pop.

JANUAR

17. — Slovenska pristava priredi "pristavsko noč" v SND na St. Clair Avenue. Igrali bodo "Veseli Slovenci".

24. — Slov. športni klub priredi v Slov. domu na Holmes Ave. svoj vsako letni zimski ples. Igrajo "Veseli vandrovci".

31. — Katoliški vojni veterani fare sv. Vida priredijo svoj 20.letni ples v avditoriju.

FEBRUAR

8. — Fara Marije Vnebovzete priredi predpoini bazar v šolski dvorani. Od 3. pop. do 9. zvečer.

15. — Klub slovenskih upokojencev na Holmes Ave. priredi večerjo in ples v Slovenskem domu. Začetek ob 5. pop.

15. — Kosilo v korist Slovenske šole pri Sv. Vidu v farni dvorani pri Sv. Vidu.

MAREC

14. — Klub slov. upokojencev na Waterloo Road priredi ve-

čerjo s plesom v SDD na Waterloo Rd.

APRIL

4. — DSPB Tabor v Clevelandu priredi svoj pomladanski družabni večer v Slov. domu na Holmes Avenue. Igrali bodo "Vandrovci".

MAJ

3. — Pevski zbor Triglav pada svoj 23. letni koncert v SND na St. Clair Ave. Začetek ob 4. popoldne.

10. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi materinsko proslavo v farni dvorani pri Sv. Vidu.

16. — Koncert pevskega zbora Korotan v Slov. narodnem domu na St. Clair Ave. Začetek ob pol osmih zvečer. Za ples igrajo Veseli Slovenci.

JUNIJ

13-14. — Slovesna proslava 25-letnice vetrinjske tragedije na Slovenski pristavi. Priredi ZDSPB TABOR.

28. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi piknik na Slovenski pristavi.

AVGUST

16. — Fara Marije Vnebovzete priredi svoj žegnanski festival od 3. pop. do 9. zvečer v šolski dvorani.

OKTOBER

3. — DSPB Tabor priredi svoj jesenski družabni večer v Slov. domu na Holmes Avenue. Za ples in zabavo bodo igrali "Veseli Slovenci".

V BLAG SPOMIN PRVE OBLETNICE, ODKAR JE UMRL NAŠ LJUBLJENI SOPROG, OČE IN STARI OČE

Anton Perovšek

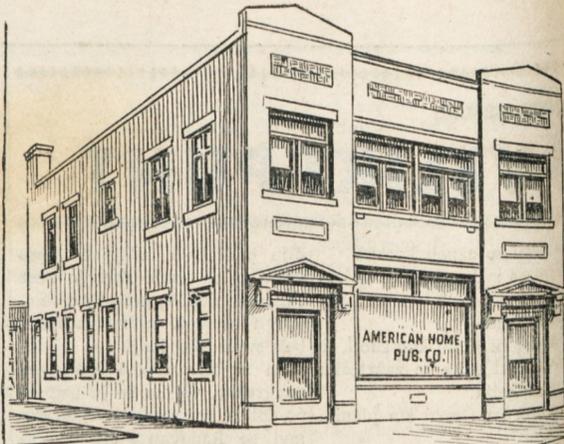
Zapustil je to solzno dolino 10. nov. 1968

Minilo je že leto dni, ko v grobu mirno spi naš dragi očka in soprog. Mir in pokoj daj mu BOG!

Zalujoci:

soproga MARY
sin ANTHONY z družino
Ostalo sorodstvo

Cleveland, O. 10. novembra 1969

Za vsakovrstna tiskarska dela

se priporoča

TISKARNA AMERIŠKE DOMOVINE

6117 St. Clair Avenue

Cleveland 3, Ohio

tel. HE 1-0628

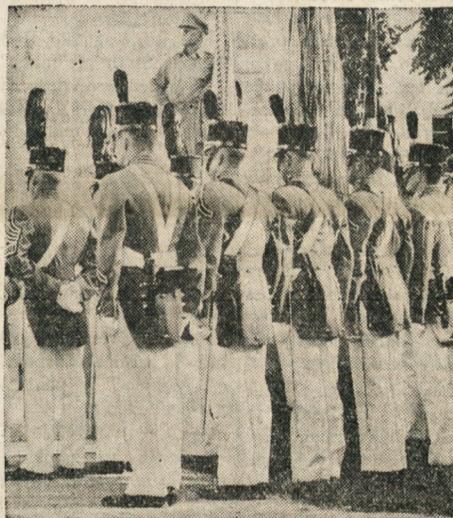
TRGOVSKA IN PRIVATNA NAZNANILA

Vse tiskovine za društvene prireditve: okrožnice, sporedi, vstopnice, listki za nakup okrepčil. Spominske podobice in osmrtnice.

Najlepša izdelava - Prvovrsten papir - Hitra postrežba

NAROČAJTE TISKOVINE PRI NAS!

TRGOVSKE TISKOVINE - PRIVATNE TISKOVINE

VEČJI KOT V NARAVI — Bronasti kip gen. Douglasa McArthurja, visok 8 čevljev, stoji na granitem podstavku sredi trga pred Vojaško akademijo West Point, kjer se postavljajo vojaški kadeti k "zboru".

VESOLJSKA RAZSTAVA — Slika kaže vesoljsko razstavo v neki trgovini v Tokiju na Japonskem. V ozadju na steni je barvna slika Lunine površine z vesoljsko ladjo Apolo 10 v ospredju, ko si Lunino površino ogleduje. Spredaj visi izpod stropa model vesoljske ladje.